

QUINTANA I FONT, ARTUR (Barcelona, 1936). Filòleg i professor. Va estudiar germanística i romanística a les universitats de Barcelona i de Colònia i va doctorar-se en filosofia i lletres a Barcelona. L'any 1964 va traslladar-se a viure a Alemanya, on va ensenyar català a la universitat de Friburg de Brisgòvia i a la de Heidelberg. Col·labora habitualment amb articles sobre temes lingüístics i literaris i amb traduccions a revistes com *L'Aiguadolç*, *Estudis Romànics*, *Zeitschrift für Romanische Philologie* o *Revue d'Études Catalanes*. És autor dels estudis i les gramàtiques *Handbuch des Katalanischen* (1973), *La nostra llengua* (1984), *El parlar de la Codonyera* (1980) i *El català a l'Aragó* (1989). Ha traduït sobretot de l'alemany, però també de l'anglès, el castellà, l'occità, el romanès i el turc. Coincidint amb l'eclosió de les traduccions al català a la dècada dels seixanta, va traslladar dues novel·les de Bertolt Brecht i dues de policiaques de Friedrich Dürrenmatt per a "La Cua de Palla", i va publicar, en col·laboració amb Feliu Formosa¹, *A la paret escrit amb guix. Poesia alemanya de combat*, que donava a conèixer per primera vegada en català autors tan significatius com Paul Celan, Ingeborg Bachmann i Hans Magnus Enzensberger, entre d'altres (alguns poemes que van ser censurats en aquell moment van aparèixer després a *L'Aiguadolç* 14, 1991). Ja a la dècada dels setanta va sortir a llum la seva traducció de la novel·la *Catoia l'enfarinat*, de l'occità Joan Bodon, i a la dels vuitanta va traduir dues peces de teatre de Friedrich Schiller (*Els bandits i Càbala i amor*), a més d'un volum d'assaigs de Sigmund Freud, un altre de György Lukács i una novel·la infantil de Peter Härtling. L'any 1994 va publicar, en col·laboració amb Sigrid Schmidt von der Twer, unes versions del poeta turc Orhan Veli a *L'Aiguadolç* (19-20); el 1996 va donar a conèixer els vuit poemes romanesos de Paul Celan també a *L'Aiguadolç* (22); el 1999 va aparèixer la traducció de la novel·la *Les illes Àrande* l'irlandès d'expressió anglesa John Millington Synge; el 2001 la de la novel·la curta *El gualde* Ramon J. Sender (en una edició trilingüe castellana, aragonesa i catalana) i la del document autobiogràfic *Una joventut a Alemanya*, d'Ernst Toller, i el 2002 la ja clàssica antologia de la poesia expressionista alemanya elaborada per Kurt Pinthus amb el títol *El crepuscle de la humanitat*; en la nota "Sobre la traducció" defensava l'ús de mots propis d'un registre culte, com "llur, suara i alguns *qualques*", i d'altres que poden considerar-se més o menys dialectals. També ha traduït algunes obres al castellà: l'antologia *Poesía alemana del Barroco* (1981), *Once farsas de carnaval* (1982) de Hans Sachs o *La marcha de Radetzky* (1989) de Joseph Roth. És autor d'una traducció catalana inèdita del *Lenz* de Georg Büchner, de la qual

va publicar alguns fragments a *L'Aiguadolç* (9-10, 1989), i d'una altra de *Primera història d'Esther*, de Salvador Espriu¹, a l'alemany. [Ramon Farrés]

DÜRRENMATT, Friedrich. *El jutge i el seu botxí*. Barcelona: Edicions 62, 1964.

DÜRRENMATT, Friedrich. *La promesa*. Barcelona: Edicions 62, 1964.

BRECHT, Bertolt. *Els afers del senyor Juli Cèsar*. Barcelona: Edicions 62, 1965.

BRECHT, Bertolt. *La novel·la de tres rals*. Barcelona: Edicions 62, 1966.

A la paret escrit amb guix. Poesia alemanya de combat. Barcelona: Proa, 1966. [Amb Feliu Formosa]

BODON, Joan. *Catoia l'enfarinat*. Barcelona: Club Editor, 1973.

HÄRTLING, Peter. *La iaia*. Barcelona: La Magrana, 1983.

SCHILLER, Friedrich. *Teatre*. Barcelona: Edicions 62, 1983. [Amb Joan Valls i Royo i Jaume Creus]

FREUD, Sigmund. *Escrips de crítica de la cultura*. Barcelona: Laia, 1984.

LUKÁCS, György. *L'ànima i les formes*. Barcelona: Edicions 62, 1984.

SYNGE, John M. . *Les illes Àran*. Barcelona: Edicions de 1984, 1999.

SENDER, Ramon J. . *El vado. O rasal. El gual*. Saragossa: Diputació Provincial, 2001.

BILIUS, Olaf. *Gaudí oder Die Poetische Architektur an der Macht. Gaudí o l'arquitectura poètica al poder*. Heidelberg: Tras_Real, 2002.

PINTHUS, Kurt. *El crepuscle de la humanitat*. Barcelona: Edicions de 1984, 2002.

“La traducció catalana del *Catoia*. Records i documents. A: *Jean Boudou (1920-1975). Notes du Colloque de Naucelle*. Béziers: Centre International de Documentation Occitane, 1987, p. 81-99.

RIVAS YANES, Alberto “Artur Quintana, traductor”. A: Hèctor Moret (ed.). *Llengües i fets, actituds i franges. Miscel·lània de treballs etnològics, filològics i lingüístics oferts a Artur Quintana i Font*. Calaceit: Associació Cultural del Matarranya / Institut d'Estudis del Baix Cinca, 2009, p. 407-425.